

Вяра

25.01 по еретическия, †12 януари по православния календар - Света мъченица Татяна. Св. мъченик Петър Авесаламит. Св. мъченик Мертий

Страдание на света мъченица Татяна († 226-235 гг.)

Света мъченица Татяна се родила в Рим от знатни родители. Баща ѝ, който три пъти бил консул, бил таен християнин и се отличавал с богобоязливост. Той възпитал дъщеря си в благочестие и страх Божий и я научил на Божественото писание. Когато света Татяна достигнала пълнолетие, тя пожелала да прекара живота си в девство и целомъдрие. Тя станала невеста на Христа, горейки от любов към Него и на Него Единия служела ден и нощ с молитва и пост, умъртвявайки плътта си и поробвайки я на духа. Заради добродетелния си живот тя се сподобила да послужи на църквата: била поставена за диакониса и в плът служила на Бога, подобно на безтелесните ангели. И Христос Господ увенчал невестата Си с мъченически венец.

Когато римляните убили нечестивия си цар Антонин Хелиогабал и тялото му, влачено през града за поругание, било хвърлено в река Тибър, на царския престол бил издигнат

Александър, тогава само на шестнадесет години. Неговата майка била християнка, на име Мамея. От нея той се научил да почита Христа, но не според Христовата вяра, защото едновременно с това продължавал да служи на идолите и да им се покланя като на древни римски богове. В двореца му имало изображения на Христа и на почитания от езичниците Аполон, на старозаветния Авраам и езическия Орфей и още много други. Самият Александър не преследвал християните, но наместниците му, управителите на области и консулите ги притеснявали силно. Тъй като самият император бил прекалено млад, управлението на държавата било поверено на някои членове на съвета, главен сред които бил градският епарх Улпиан - жесток по нрав и враг на християните. Съветниците управлявали от името на царя. Те разпратили навсякъде заповед галилейците (така те наричали християните) да бъдат принуждавани да се покланят на римските богове, като за неподчинението ги заплашвали с мъчения и дори със смърт. Трябвало да се проследи дали християните изпълняват заповедта и за това били избрани неколцина от най-лютите им врагове и слуги на дявола: комитът Виталий, кувикуларият Вас и domestikът Кай. В Рим и във всички области на държавата християнската кръв започнала да се лее като вода. Те не щадели християните, подлагали ги на мъчения и ги предавали на смърт.

Тогава езичниците хванали и светата девица Татяна и я довели в храма на Аполон. Те искали да я принудят да се поклони на идола, но тя се помолила на истинския Бог и внезапно станало земетресение: идолът на Аполон паднал и се разбил, част от храма се срутила и отломките затиснали много езичници и жреци. Дяволът, който живеел в идола, с вик и ридание побягнал и всички чули вопъла и видели сянката, понесла се във въздуха.

А нечестивците повлекли светата дева на съд и мъчения.

Отначало я биели по лицето и извадили очите ѝ с железни куки. От дългото мъчение изнемогнали самите мъчителите, защото тялото на Христовата мъченица било твърдо като наковалня и те понесли повече мъки от нея. Ангелите невидимо стояли около светата и нанасяли удари на мъчителите ѝ, затова те били принудени да се обърнат към беззаконния съдия, като го молели да заповяда да прекратят изтезанията. Те казвали, че страдат повече, отколкото девицата. А Татяна мъжествено търпяла, молела се за мъчителите си и викала към Господа да ги озари със светлината на истината. Молитвата ѝ била чута. Небесна светлина озарила мъчителите и духовните им очи се отворили. Те видели четири ангела, които стояли около светицата, и чули глас от небесата, който се обръщал към нея. Тогава паднали на земята и започнали да я молят:

- Прости ни, рабиньо на истинския Бог, защото не по своя воля ти причинявахме страдания.

Те били осем човека и всички повярвали в Христа и приели кръщение в собствената си кръв, защото за изповядването Му били подложени на жестоки изтезания и накрая посечени.

На следващия ден несправедният съдия седнал в съдилището и отново заповядал да доведат света Татяна. А тя застанала пред него напълно здрава, лицето ѝ било спокойно и радостно. Съдията започнал да убеждава девойката да принесе жертва на идолите, но старанията му били напразни. Тогава заповядал да свалят дрехите ѝ и да режат тялото ѝ с бръсначи. Девическото ѝ тяло било бяло като сняг и от раните вместо кръв потекло мляко. Разнесло се дивно благоухание като от съд с благовония. Светата вдигнала очи към небето и започнала да се моли. После я разпънали на кръст на земята и я били с железни пръчки така дълго, че мъчителите изнемогнали и често се сменяли. Защото, както и преди,

Божии ангели невидимо стояли около нея и нанасяли рани на мъчителите ѝ. Слугите губели сили и заявявали, че някой удря тях самите с железни пръчки. Накрая деветима от тях умрели, поразени от ангелската десница, а другите паднали на земята полуживи. Светата девица изобличавала съдията и слугите му и казвала, че техните богове са бездушни идоли.

Наближавала вечерта и светата била затворена в тъмница. Тук тя прекарала нощта в молитви и славословия на Господа. Озарила я небесна светлина и ангели Божии славословели заедно с нея. На сутринта отново я довели на съд. Като я видели напълно здрава, с още по-прекрасно лице, всички били изумени. Започнали ласкаво и лъстиво да я уговарят да принесе жертва на великата им богиня Диана. Светата се престорила, че е съгласна да последва съвета им. Отвели я в храма на богинята, а бесът, който обитавал идола на Диана, усетил приближаването ѝ и викнал високо:

- Горко ми, горко ми! Къде да избягам от Твоя Дух, Боже Небесни, защото от всички страни на храма се разгаря огън и ме гони!

Светата се приближила към храма, осенила се с кръстно знамение, вдигнала очи нагоре и започнала да се моли. Изведнъж се чул страшен гръм, блеснала мълния, от небето паднал огън и изгорил храма с идола, жертвите и жреците и много от неверните паднали мъртви. Тогава отвели света Татяна в претора, повесили я там, започнали да дерат тялото ѝ с железни куки и отрязали зърната на гърдите ѝ. После отново я хвърлили в тъмницата и отново светозарни ангели се явили на мъченицата, изцелили я от раните и възхвалили мъжественото ѝ страдание. На сутринта завели светата в цирка и пуснали срещу нея страшен лъв, за да я разкъса. Но свирепото животното не я докоснало и покорно лижело нозете ѝ. Когато поискали да отведат лъва обратно в клетката, той

внезапно се хвърлил върху един знатен сановник, на име Евмений, и го разкъсал. Повесили отново света Татяна и започнали да разкъсват тялото ѝ, но ангелите невидимо нанасяли удари на мъчителите и те паднали мъртви. Тогава хвърлили светицата в огън, но и той не ѝ навредил: силата на пламъка стихнала, сякаш почитайки Христовата рабиня. А нечестивците приписвали всички тези дивни знамения не на Христовата сила, а на вълшебство. Те остригали косите на светицата, защото мислели, че в тях тя крие вълшебната си сила. После я затворили в храма на Зевс. Безбожниците мислели, че не може повече да навреди на божеството им, защото се е лишила от магическите си сили. Небесната светлина, която винаги я осенявала, се разливала и в храма и ангели ободрявали и утешавали светицата. На третия ден жреците дошли заедно с народа, за да принесат жертва на своя бог Зевс. Когато отворили храма, видели, че идолът е паднал и се разбил, а света Татяна стояла радостна в името на Господа Бога. Тогава я завели в съдилището. Съдията не знаел какво повече да направи, осъдил я на смърт и светата била посечена с меч. Заедно с нея убили и баща ѝ, защото разбрали, че и той е християнин. Отначало мъчителите го лишили от почетното му звание и отнели цялото му имущество. Осъден на смърт, заедно с дъщеря си той умрял от меч за името Христово. И двамата се сподобили да получат мъченически венци от Христа Бога, на Когото слава во веки. Амин.

Тропарь мученице Татиане Римской, диаконисе, глас 4

Агнцу Пречистому и Пастырю последуя,/ агнице словесная
Татиано/ мысленных зверей не убоялася еси,/ но знамением
крестным вооружившись,/ до конца тех низложила еси,/ и
вошла еси в Небесную ограду,// идеже помяни и нас, мученице
Христова многомудрая.

Перевод: *Агнцу Пречистому и Пастырю последуя, агница*

духовная Татиана, мысленных волков не побоялась ты, но, знаменем крестным вооружившись, окончательно их низложила и вошла ты в Небесную ограду, где вспоминай о нас, мученица Христова премудрая.

Кондак мученице Татиане Римской, диаконисе, глас 4

Свѣтло во страданіи твоѣм возсіяла еси́, страсотѣрпице,/ от кровей твоихъ преиспещрена,/ и, ꙗко красная голубица, к Небесі възлетѣла еси́, Татиано:// тѣмже моли́ прісно за чтущія тя.

Перевод: *Ярко в страдании твоём воссияла ты, мученица, кровью своей украшенная, и, как прекрасная голубица, к Небесам возлетела ты, Татиана, потому молись всегда о почитающих тебя.*

Страдание на свети мъченик Петър Авесаламит († 309-310 гг.)

Петър Авесаламит бил роден в Елевтерополската страна. Когато започнало гонение против християните, той бил хванат в град Авлон. Довели го за разпит при управителя Север, който попитал:

- Как е името ти?

Светецът отговорил:

- По баща ме наричат Авесаламит, а духовното име, което получих при кръщението, е Петър.

- От кой род си? - продължил да разпитва управителят.

- Аз съм християнин - отвърнал той.

- Какво звание имаш? - поинтересувал се Север.

- По-високо и почетно от званието християнин не мога да искам - отговорил светият.

- Имаш ли родители? - попитал властникът.

- Не.

- Ти лъжеш - възкликнал управителят, - защото зная, че имаш родители.

- В Евангелието ми е заповядано - отвърнал светецът - да се отричам от всичко заради изповядването на Господното име.

- Известна ли ти е царската заповед? - попитал властникът.

- Зная това, което ми е заповядал моят Бог, истинският и вечен Цар.

Управителят казал:

- Всемилоливите царе заповядват всички християни да принесат жертва на боговете или да бъдат погубени с различни мъчения.

- А истинският и вечен Цар е завещал - отвърнал светият, - че онзи, който принесе жертва на идолите, а не на живия Бог, ще загине навеки. Разсъди справедливо: може ли да се нарушава тази заповед на Небесния Цар?

- Послушай ме - казал управителят, - принеси жертва на боговете и изпълни заповедта на нашите царе.

Светият му отговорил:

- Няма да принеса жертва пред творението на човешки ръце, на дървените и каменни богове, на които и вие сте подобни.

- Ти ни оскърбяваш - възкликнал управителят. - Нима не знаеш, че мога да те осъдя на смърт?

- Не оскърбявам тебе - казал светият, - а казвам това, което е написано в Господния закон: "техните идоли са сребро и злато, дело на човешки ръце. Имат уста, ала не говорят; имат очи, ала не виждат, имат уши, ала не чуват; имат ноздри, ала не обоняват; ръце имат, ала не пипат; нозе имат, ала не ходят." Господ казва в Писанието: "Подобни тям да бъдат ония, които ги правят, всички, които тям се надяват". Ако Светият Дух от Господа е казал това чрез устата на пророци, защо твърдиш, че те оскърбявам, като те сравнявам с глухите и неми каменни и дървени идоли, и дори ме съветваш да се уподобя на тебе?

Управителят казал:

- Послушай съвета ми и пощади себе си, принеси жертва на боговете.

А той отвърнал:

- Ще пощадя себе си, ако не направя това и не отстъпя от истината. А ти, понеже си неверник, не вярваш нито на мене, нито на Божия закон, че който принесе жертва на боговете, ще погине. Но защо се бавиш? Изпълни каквото ти е заповядано.

- Чакам да размислиш - казал управителят, - да принесеш жертва и да се избавиш от мъките.

- Напразно чакаш - отвърнал светият, - прави това, които си намислил, изпълни волята на своя баща - дявола, защото аз няма да изпълня вашата воля и моят Господ Иисус Христос, на Когото усърдно служа, да не допуска да сторя това.

Управителят заповядал да го повесят и после рекъл:

- Какво ще кажеш, Петре! Ще принесеш ли жертва на боговете?

- Вземи железни куки - отвърнал мъченикът - и започни да

режеш тялото ми, защото много пъти ти казах, че няма да принеса жертва на никой друг, освен на единия мой Бог, заради Чието име страдам.

Управителят Север заповядал жестоко да измъчват светеца. Доблестният Божий мъченик не издал и стон, но си казал:

- “Едно само молих от Господа, само това искам: да пребъдвам в дома Господен през всички дни на живота си”.

И още:

- “Чашата на спасението ще приема и името Господне ще призова”.

Управителят се разярил още повече и призовал други палачи. Хората, които присъствали на мъчението, гледали потоците кръв, която се леела от тялото на мъченика, съчувствали му и казвали:

- Пощади себе си, принеси жертва, за да се избавиш от големите страдания.

- Тези мъчения - отговорил светецът - са нищо и не ми причиняват никаква болка. Ако пък се отрека от моя Бог, наистина ще падна в тежки и безкрайни мъки.

Управителят казал:

- Какво говориш, Петре? Принеси жертва, за да не се разкаеш после, когато вече ще е късно.

- Няма да се разкая и няма да принеса жертва - възразил мъченикът.

- Ще те осъдя на смърт - заплашил Север.

- Точно това искам - да умра за моя Бог - отвърнал светецът.

Тогава управителят издал смъртна присъда:

- Заповядвам Петър, потъпкал закона заради своя Бог, да бъде разпънат на кръст според повелението на непобедимите царе.

Така чрез кръстната смърт в края на своя подвиг доблестният воин Христов се удостоил да стане причастник на страданията на Владиката. Христовият мъченик Петър Авесаламит пострадал в град Авлон, при царуването на Максимиан в Рим, а над всички нас - на нашия Господ Иисус Христос, на Когото слава во веки. Амин.

В памет на свети мъченик Мертий († 284-305 гг.)

Свети мъченик Мертий бил воин в армията на Диоклетиан. По време на похода против маврите началникът започнал да го принуждава да принесе жертва на идолите. Свети Мертий отказал да се подчини и бил подложен на жестоки изтезания, които претърпял така мъжествено, че самият мъчител, поразен от ужас и удивление, изпаднал в изстъпление: мъченията продължавали дотогава, докато по тялото на светеца не останало нито едно здраво място и то цялото било покрито с рани. Хвърлен после в тъмница, Христовият мъченик осем дни бил измъчван от глад и понасял жестокостта на стражите си. После, като се помолил на Господа, светият страдалец възкликнал: “В Твоите ръце, Сине Божий, предавам духа си” и преминал при Христа, заради Когото доблестно пострадал.

ЧЕТИ-МИНУТЕ

{{_LINK1_}}

